

Ödemeler Dengesi - Ekim 2014

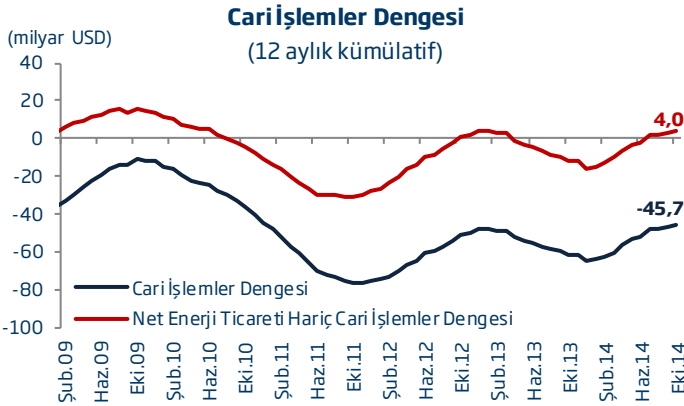
İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE BANKASI

Cari açığındaki daralma eğilimi devam ediyor.

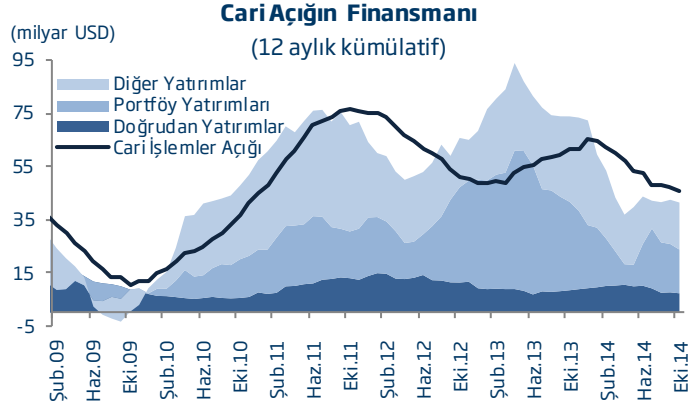
Ekim ayında cari açık 2 milyar USD ile 1,9 milyar USD'lik piyasa beklentisine yakın düzeyde gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz yılın ilk 10 aylık dönemi ile kıyaslandığında, cari açığın %36,8 oranında azalarak 33,1 milyar USD'ye gerilediği görülmektedir. 12 aylık kümülatif cari açık da 45,7 milyar USD ile yaklaşık 4 yılın en düşük seviyesine gerilemiştir.

Dış ticaret performansındaki iyileşme cari açığındaki daralmada en önemli unsur olmaya devam etmektedir. Ödemeler dengesi verilerine göre yılın ilk 10 ayında ihracat %6,6 oranında artarken, ithalat %3,8 oranında düşüş kaydetmiştir. Bu dönemde, net turizm gelirlerinin de bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %7,5 oranında artması cari dengeyi olumlu etkilemiştir.

Doğrudan yatırımlar...

Yurt içine yönelik doğrudan yatırımlar yılın ilk 10 ayı itibarıyla 9,8 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyaslandığında bu kalemden sınırlı bir artış kaydedildiği görülmektedir. Öte yandan, aynı dönemde yurt içi yerleşiklerin yurt dışına yaptığı net doğrudan yatırımlar %112 oranında artmıştır. Bu çerçevede, net doğrudan yatırım girişi %26 oranında gerilemiştir.

Ekim ayında bankaların yurt dışı tahvil ihraçları ön planda...

Portföy yatırımları Ekim ayında cari açığın finansmanına önemli ölçüde katkı yapmaya devam etmiştir. Bu dönemde, borç senetlerine 2,8 milyar USD tutarında giriş gerçekleşirken, bu tutarın 2,5 milyar USD'lik bölümü bankaların yurt dışı euro tahvil ihraçlarından kaynaklanmıştır. Hisse senetleri kaleminde ise net 432 milyon USD sermaye girişi olmuştur.

Diğer yatırımlar...

Bankacılık sektörü yılın ilk 10 ayı itibarıyla yurt dışından 9,2 milyar USD net kredi kullanımı gerçekleştirmiştir. Geçtiğimiz yılın aynı dönemine kıyasla bu kalemden %38,3 azalış olması dikkat çekmektedir. Bu durumun büyük ölçüde 2014 yılında yavaşlayan iç talep paralelinde bankaların kısa vadeli fon ihtiyacının azalmasından kaynaklandığı anlaşılmakta, uzun vadeli kredi kullanımının ise artışını sürdürdüğü görülmektedir. Bu dönemde, bankacılık sektörünün net kredi kullanımının 5,6 milyar USD'lik bölümü uzun, 3,5 milyar USD'lik bölümü kısa vadeli kredilerden oluşmaktadır. Yılın ilk 10 ayında banka dışı sektörlerin net kredi kullanımının ise bir önceki yılki 547 milyon USD seviyesinden 3,4 milyar USD düzeyine yükseldiği görülmektedir. Bankaların ve banka dışı sektörlerin uzun vadeli borç çevirme oranları yılın ilk 10 aylık döneminde sırasıyla %178 ve %116 olmuştur.

Türkiye'ye Net Sermaye Girişlerinin Dağılımı

(12 aylık kümülatif, milyon USD)

	Sermaye Girişlerinin Dağılımı (%)	
	Aralık 2013	Ekim 2014
Cari İşlemler Dengesi	-65.034	-45.726
Toplam Net Yabancı Sermaye Girişi	74.945	48.470
-Doğrudan Yatırımlar	9.212	7.300
-Portföy Yatırımları	23.692	16.416
-Diğer Yatırımlar	39.333	17.674
-Net Hata ve Noksan	2.804	7.134
-Diğer	-96	-54
Rezervler⁽¹⁾	-9.911	-2.744

Not: Rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

(1) Rezervler, toplam net sermaye girişleri ile cari denge arasındaki fark olup (-) değer rezerv artışını, (+) değer rezerv azalışını ifade etmektedir.

Rapor, TCMB tarafından Beşinci Uluslararası Ödemeler Dengesi El Kitabı'na göre açıklanan veriler kullanılarak hazırlanmıştır.

Kaynak: TCMB

Ödemeler Dengesi - Ekim 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Ekim'de net hata noksan kaleminde 1,9 milyar USD sermaye çıkışı kaydedildi.

Ekim ayında net hata noksan kalemi altında 1,9 milyar USD sermaye çıkışı kaydedilmiştir. Böylece, yılın ilk 10 ayı itibarıyla net hata ve noksan kalemi altında kaydedilen sermaye girişi 5,9 milyar USD'ye gerilemiştir. Ancak, yıllık bazda değerlendirildiğinde söz konusu kalemin cari açığın finansmanındaki payı önem arz etmeye devam etmiştir. Diğer taraftan, 1,5 milyar USD'lik kısmı Ekim ayında gerçekleşmek üzere, yılın ilk 10 ayında rezerv varlıklarda 4,4 milyar USD tutarında artış sağlanmıştır.

Beklentiler

Haziran ayından bu yana petrol fiyatlarında %40'ın üzerinde gerileme yaşanmıştır. Net enerji ithalatçısı olan ve yüksek düzeyde cari açık veren Türkiye'nin bu gelişmeden büyük ölçüde istifade etmesi beklenmektedir. Bu çerçevede, cari açığı daralmanın önümüzdeki dönemde de devam edeceği öngörülmektedir. Diğer taraftan, iç talebin 2014 yılı genelinde zayıf bir görünüm sunması da cari açığın daralmasında önemli bir unsur olmuştur. Önümüzdeki dönemde iç talepte meydana gelebilecek toparlanmanın, cari açığı enerji fiyatlarındaki düşüşten kaynaklı iyileşmeyi bir miktar sınırlandırabileceği düşünülmektedir.

Ödemeler Dengesi	(milyon USD)				
	Ekim 2014	Ocak-Ekim 2013 2014		% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-2.027	-52.449	-33.141	-36,8	-45.726
Dış Ticaret Dengesi	-4.662	-66.744	-50.375	-24,5	-63.844
Hizmetler Dengesi	3.216	21.367	23.626	10,6	25.391
Turizm (net)	3.003	20.832	22.393	7,5	24.741
Gelir Dengesi	-697	-8.156	-7.323	-10,2	-8.517
Cari Transferler	116	1.084	931	-14,1	1.244
Sermaye ve Finans Hesapları	3.946	50.863	27.225	-46,5	38.592
Doğrudan Yatırımlar (net)	416	7.241	5.329	-26,4	7.300
Portföy Yatırımları (net)	1.961	22.716	15.440	-32,0	16.416
Varlıklar	-1.311	2.811	-2.012	-	-2.222
Yükümlülükler	3.272	19.905	17.452	-12,3	18.638
Hisse Senetleri	432	315	2.015	539,7	2.542
Borç Senetleri	2.840	19.590	15.437	-21,2	16.096
Diğer Yatırımlar (net)	3.029	32.534	10.875	-66,6	17.674
Varlıklar	994	5.078	-1.502	-	-4.210
Efektif ve Mevduat	990	5.961	520	-91,3	-893
Yükümlülükler	2.035	27.456	12.377	-54,9	21.884
Ticari Krediler	-316	3.550	-709	-	1.346
Krediler	1.713	14.793	11.944	-19,3	19.296
Bankacılık Sektörü	1.318	14.842	9.155	-38,3	15.948
Bankacılık Dışı Sektörler	78	547	3.439	528,7	4.272
Mevduat	620	8.551	688	-92,0	770
Yurtdışı Bankalar	399	7.171	284	-96,0	339
Yabancı Para	1.832	7.177	-593	-	-1.396
Türk Lirası	-1.433	-6	877	-	1.735
Yurtdışı Kişiler	381	3.053	2.550	-16,5	2.904
Rezerv Varlıklar (net)	-1.460	-11.532	-4.365	-62,1	-2.744
Net Hata ve Noksan	-1.919	1.586	5.916	273,0	7.134

Ödemeler Dengesi - Ekim 2014

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Hatice Erkiletlioğlu - Müdür Yardımcısı

hatice.erkiletlioglu@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.